

ประมวล

ระเบียบบริหารคณะรัฐมนตรี

พุทธศักราช ๒๕๐๐

และ

พุทธศักราช ๒๕๔๔

คำปรารภ

(ในการพิมพ์ครั้งที่ ๔ พ.ศ.๒๕๖๐)

เจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์
ในพระฐานะทรงดำรงตำแหน่งเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต ทรงประกาศ
ใช้ระเบียบบริหารคณะธรรมยุต เมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๐ เพื่อเป็นหลัก
ในการบริหารคณะธรรมยุตของเจ้าคณะพระสังฆาธิการ ยังให้เกิด
สิทธิภูมิสามัญญตาเป็นไปในแนวทางเดียวกัน อันย่อมยังความเจริญวัฒนา
แก่หมู่คณะ บัดนี้ มีข้อระเบียบพุทธศักราช ๒๕๔๔ เพิ่มเติมขึ้น สมควร
จะได้ประมวลไว้ให้สมบูรณ์พร้อมพิมพ์เผยแพร่ เพื่อภิกษุสามเณรจะได้
นำไปใช้ศึกษาและปฏิบัติตาม สมตามเจตนารมณ์ของบูรพาจารย์ผู้ทรง
พระอุตสาหะและอุตสาหะก่อรูปและตกแต่งกิจการคณะให้มั่นคงไปบุลย์
ขึ้นตามกาลสมัย

ขอท่านพระสังฆาธิการที่ได้รับระเบียบนี้ไป จงยังความเจริญแก่
หมู่คณะในสังกัดขึ้นภายใต้ระเบียบทั้งนี้ และขอให้นำไปขยายสู่ภิกษุ
สามเณรในปกครอง ให้ได้ทราบเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติให้อยู่ใน
พระธรรมวินัยและกฎระเบียบโดยถูกต้องต่อไป

สำนักงานคณะธรรมยุต

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐

คำปรารภ

(ในการพิมพ์ครั้งที่ ๓ พ.ศ.๒๕๔๑)

ระเบียบบริหารคณะธรรมยุต (ฉบับนี้) เป็นที่ทราบกันแล้วว่า เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ในฐานะทรงดำรงตำแหน่งเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต ทรงประกาศใช้เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๐ เพื่อเป็นหลักในการบริหารคณะธรรมยุต ของเจ้าคณะพระสังฆาธิการให้เป็นไปในแนวเดียวกัน ให้เป็นสิลทิฎฐิสามัญญตา อำนวยความเจริญมั่นคงแก่หมู่คณะ คณะธรรมยุต ได้พิมพ์แจกแล้ว ๒ ครั้ง คือเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๐ และ พ.ศ.๒๕๑๖ บัดนี้กาลเวลาผ่านไปนาน เห็นสมควรพิมพ์แจกอีก เพื่อเป็นการทบทวนการบริหารคณะของท่านบูรพาจารย์ และเผยแพร่ความรู้หลักการบริหารคณะให้ภิกษุสามเณร โดยทั่วไปได้นำไปศึกษาพัฒนาตนเอง

หวังว่าท่านพระสังฆาธิการผู้ได้รับแล้ว จะนำไปใช้บริหารหมู่คณะเพื่อความเจริญของหมู่คณะสืบไป และถ้าสามารถนำไปอ่านให้ภิกษุสามเณรในปกครองได้รับทราบไว้บ้าง ในเวลาทำวัตรสวดมนต์ ก็จะเป็นผลดียิ่ง.

สำนักงานคณะธรรมยุต

๗ มกราคม ๒๕๔๑

ประกาศคณะธรรมยุต

เรื่อง ให้ใช้ประมวลระเบียบบริหารวัดธรรมยุต

พุทธศักราช ๒๕๐๐

การบริหารวัด ย่อมอาศัยระเบียบที่ดีเป็นมาตรฐาน ระเบียบที่ดีนั้น ก็คือบทบัญญัติแสดงวิธีปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย เพราะพระธรรมวินัยเป็นหลักบริหารวัดและหมู่คณะ ให้ตั้งอยู่ในความสงบเป็นระเบียบเรียบร้อย วัดที่ดีก็คือวัดมีระเบียบที่ดี เมื่อวัดตั้งอยู่ในระเบียบที่ดีแล้ว ย่อมเป็นที่เลื่อมใสของผู้ที่ยังไม่เลื่อมใส และเพิ่มความเลื่อมใสแก่ผู้เลื่อมใสแล้ว ผู้ปกครองวัดและผู้อยู่ในปกครอง เมื่อตั้งอยู่ในระเบียบที่ดี ชื่อว่าได้ร่วมกันทำความเจริญแก่วัด หมู่ คณะ และพระศาสนา ตรงข้ามชื่อว่าได้ทำความเสื่อมแก่วัด หมู่ คณะ และพระศาสนา

การบริหาร หมู่ คณะ และพระศาสนา ก็รวมอยู่ในการบริหารวัดนั่นเอง เพราะการบริหารวัด เป็นหน่วยรวมที่ส่องถึงความเจริญ หรือความเสื่อมแก่ผู้ปกครอง ผู้อยู่ในปกครอง หมู่ คณะ และพระศาสนา ในการบริหารวัด หมู่ คณะ และพระศาสนาให้เป็นไปโดยชอบด้วย

พระธรรมวินัยนั้น ท่านบูรพาจารย์ที่เป็นพระมหาเถระและพระเถระ ใน
คณะธรรมยุต ได้บัญญัติระเบียบบริหารตน บริหารหมู่ คณะ และ
พระศาสนา แสดงวิธีปฏิบัติเนื่องด้วยลัทธิประเพณีก็มี เป็นคำสอนก็มี
เป็นคำสั่งก็มี เป็นปกคหวิธีกัมม เป็นนิกคหวิธีกัมม และได้ปฏิบัติเป็น
แบบอย่างที่ดีสืบต่อกันมา แต่ระเบียบนั้นๆ ยังไม่ได้รวบรวมเข้าไว้ใน
ทีเดียวกัน

ฉะนั้น คณะธรรมยุตจึงรวบรวมระเบียบนั้นๆ มาพิจารณา
จัดสรรเอาส่วนที่เห็นว่าพอจะเป็นหลักบริหารวัดได้ทั่วถึงกัน ทำเป็น
ประมวลขึ้น ให้ชื่อว่า **“ประมวลระเบียบบริหารวัดธรรมยุต พุทธศักราช
๒๕๐๐”** และเห็นสมควรประกาศให้วัดธรรมยุตใช้ประมวลระเบียบนี้
เป็นหลักปฏิบัติในทางบริหารวัดดังต่อไปนี้ :-

๑. ให้วัดธรรมยุตปฏิบัติตามประมวลระเบียบบริหารวัดธรรมยุต
พุทธศักราช ๒๕๐๐ นี้ทั่วถึงกัน โดยวิธีปฏิบัติ คือ :-

เจ้าอาวาส อุปัชฌาย์ อาจารย์ ผู้ปกครอง ควรแนะนำ
พร่ำสอนชี้แจงปลุกใจผู้อยู่ในปกครองให้อาจหาญริเริ่มริเริ่มปฏิบัติตาม
เอาอย่างท่านบูรพาจารย์ผู้เป็นแบบอย่างที่ดีและได้บริหารหมู่ คณะ และ
พระศาสนาสืบต่อกันมา

๒. ให้จัดวัดที่เรียบร้อยเป็นวัดตัวอย่างประจำอำเภอ ประจำ
จังหวัด ประจำภาค อย่างละ ๑ วัด และให้เจ้าคณะธรรมยุตอำเภอ
เจ้าคณะธรรมยุตจังหวัด เจ้าคณะธรรมยุตภาค หาโอกาส ให้วัดใน
สังกัดปกครองของตนๆ ได้ดูอย่างวัดตัวอย่างนั้นๆ และนำตัวอย่างที่ดี
ไปจัดบริหารวัดของตน

๓. ให้มีการประชุมปรารภการบริหารวัดเป็นต้น ประจำอำเภอ
ประจำจังหวัด อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๔. ให้เจ้าอาวาสรายงานความเป็นไปของวัด เสนอเจ้าคณะ
 ธรรมยุตอำเภอบาง

ให้เจ้าคณะธรรมยุตอำเภอรวบรวมรายงานของวัด พร้อม
 ด้วยรายงานตรวจการประจำปีของเจ้าคณะธรรมยุตอำเภอบาง เสนอ
 เจ้าคณะธรรมยุตจังหวัด

ให้เจ้าคณะธรรมยุตจังหวัดรวบรวมรายงานของเจ้าคณะ
 ธรรมยุตอำเภอบาง พร้อมด้วยรายงานตรวจการประจำปีของเจ้าคณะธรรมยุต
 จังหวัด เสนอเจ้าคณะธรรมยุตภาค

ให้เจ้าคณะธรรมยุตภาครวมกันตั้งคณะกรรมการกลางขึ้น
 คณะหนึ่ง พิจารณาตรวจรายงานเหล่านั้น ทำเป็นสถิติประจำปี เก็บ
 รักษาไว้ที่สำนักงานคณะธรรมยุต ๑ ฉบับ เก็บรักษาไว้ที่ภาค ภาคละ
 ๑ ฉบับ และให้เจ้าคณะธรรมยุตภาคแต่ละภาคแจ้งผลแห่งรายงาน
 เหล่านี้แก่วัดในสังกัดปกครองของตนทราบทั่วกัน

การรายงานนั้น ให้รายงานปีละหนึ่งครั้ง โดยกำหนดกาล
 ดังนี้ :-

ให้เจ้าอาวาสรายงานเสนอเจ้าคณะธรรมยุตอำเภอบางภายในวันที่

๑ เมษายน

ให้เจ้าคณะธรรมยุตอำเภอบางรายงานเสนอเจ้าคณะธรรมยุต
 จังหวัด ภายในวันที่ ๒๐ เมษายน

ให้เจ้าคณะธรรมยุตจังหวัด รายงานเสนอเจ้าคณะธรรมยุต
 ภาค ภายในวันที่ ๑ พฤษภาคม

๕. ให้เจ้าคณะธรรมยุตอำเภอกอ เจ้าคณะธรรมยุตจังหวัด
เจ้าคณะธรรมยุตภาค แนะนำชี้แจง ควบคุม สอดส่อง แก้ไขข้อขัดข้อง
ตรวจการ สั่งการ ให้วัดธรรมยุตในสังกัดปกครองของตนๆ ได้ปฏิบัติ
ตามประมวลระเบียบบริหารวัดธรรมยุต พุทธศักราช ๒๕๐๐ นี้ทั่วถึงกัน.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐

(สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์)
เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

ประมวลระเบียบบริหารวัดธรรมยุต

พุทธศักราช ๒๕๐๐

เพื่อให้การบริหารวัดธรรมยุตมีระเบียบปฏิบัติเป็นอย่างเดียวกัน
จึงให้มีประมวลระเบียบบริหารวัดธรรมยุตไว้ดังต่อไปนี้ :-

บททั่วไป

- ระเบียบนี้ให้เรียกว่า “ประมวลระเบียบบริหารวัดธรรมยุต
พุทธศักราช ๒๕๐๐”
- ให้ใช้ประมวลระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ เดือน สิงหาคม
พุทธศักราช ๒๕๐๑ เป็นต้นไป
- ให้เจ้าคณะธรรมยุตภาครักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวดที่ ๑

ภารกิจ

๔. วัดแต่ละวัดมีภารกิจอันเป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาสต้องจัดตั้งองค์
เพื่อบำรุงหมู่คณะพระพุทธรูปศาสนา เพื่อประโยชน์แก่กุลแก่ประชาชน
จึงสมควรแบ่งภารกิจเป็นประเภทดังนี้ :-

- (๑) การปกครอง
- (๒) การศึกษา
- (๓) การเผยแผ่
- (๔) การสาธารณูปการ

๕. ในการบริหารภารกิจนั้นๆ ถ้าสามารถ ให้เจ้าอาวาสตั้ง คณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะก็ได้ แล้วแต่ความเหมาะสม ตามภารกิจนั้นๆ กรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วยประธาน ๑ รูป กรรมการ ไม่ต่ำกว่า ๒ รูป

๖. กรรมการทุกคณะ ต้องปฏิบัติภารกิจโดยความเห็นชอบของ เจ้าอาวาส

หมวดที่ ๒

หน้าที่และอำนาจ

๗. คณะกรรมการปกครอง มีหน้าที่ให้ความเห็น ดูแลสอดส่องการทำงานทั่วไป แนะนำตักเตือนอบรมภิกษุสามเณร ศิษย์ อุปัฏฐาก และคนอาศัยวัด ให้ตั้งอยู่ในพระธรรมวินัย ศีลธรรม และวัตนธรรม

๘. คณะกรรมการการศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาปฏิบัติธรรม ทั้งแผนกธรรมแผนกบาลี และอื่นๆ ให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของวัดและคณะสงฆ์

๙. คณะกรรมการเผยแผ่ มีหน้าที่ วางหลักการ แนะนำอบรมประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรม วัตนธรรม และอารยธรรม ของชาติและพระศาสนาและฝึกฝนพระภิกษุสามเณรให้สามารถทำหน้าที่เผยแผ่ จัดและควบคุมการศาสนพิธีให้เป็นไปตามระเบียบประเพณีนิยม

๑๐. คณะกรรมการการสาธารณูปการ มีหน้าที่ควบคุมรักษา ปุชนิยสถาน ปุชนิยวัตถุ ดูแลสถานที่และสิ่งปลูกสร้างของวัด ตลอดจนจัดการก่อสร้างซ่อมแซม กวดขันให้ภิกษุสามเณรรักษาและทำความสะอาดภายในบริเวณวัด ให้ความเห็นเป็นที่ปรึกษาในการจัดผลประโยชน์

ของวัดและตรวจสอบบัญชีรายรับ-รายจ่าย บัญชีครุภัณฑ์ เป็นต้นตามคำสั่งของเจ้าอาวาส, ถ้าจำเป็นจะเชิญคฤหัสถ์เป็นกรรมการด้วยก็ได้

ส่วนการจัดผลประโยชน์นั้นให้เป็นไปตามระเบียบ

๑๑. กรรมการทุกคณะย่อมมีอำนาจตามที่เจ้าอาวาสมอบหมาย

หมวดที่ ๓

วัด

๑๒. วัดมีวัตถุประสงค์ในการรักษาและเทอดทูนพระธรรมวินัย ระเบียบ ประเพณี เป็นสถานที่ศึกษาปฏิบัติและเผยแผ่ศีลธรรม

๑๓. การรับบุคคลเข้ามาบรรพชาอุปสมบทต้องทำเป็นกิจจลักษณะ ดังนี้

- ก. ต้องมีผู้ฝากและหนังสือรับรองเป็นหลักฐาน
- ข. ต้องมีผู้ใหญ่มีคติหรือหนีโทษ
- ค. ต้องมีผู้ใหญ่ชดด้วยระเบียบคณะสงฆ์
- ง. ต้องมีผู้ใหญ่มีโรคและสังคมรังเกียจ ฯลฯ

๑๔. วัดต้องมีทะเบียนนิกายสามเณรและศิษย์วัดพร้อมด้วยสำมะโนครัว เมื่อมีการรับเข้าหรือจำหน่ายออก ให้รับปฏิบัติตามควรแก่กรณี

๑๕. ให้ทำสถิติจำนวนนิกายสามเณรประจำวัด, นิกายสามเณร นวกะ และศิษย์วัด ตลอดถึงคนอาศัยวัดประจำปี

๑๖. วัดต้องอยู่ในสภาพที่สะอาด เป็นที่จงใจให้ประชาชนเลื่อมใส

๑๗. วัดมีใช้สถานที่ทำความชั่ว เช่น อบายมุขมีการเล่นการพนัน เป็นต้น

๑๘. วัดมีใช้สถานที่อาศัยของคฤหัสถ์ผู้มีอาชีพ เช่น อาชีพสามล้อ หรืออาชีพอื่นๆ ตลอดถึงคนจรจัด

๑๙. ให้ทุกวัดจัดให้ภิกษุสามเณรทำวัตรสวดมนต์เช้า-เย็น ประจำวัน และให้ศิษย์วัดไหว้พระสวดมนต์ฟังคำสอนตามที่วัดจะกำหนด

หมวดที่ ๔

ภิกษุสามเณร

๒๐. การรับภิกษุสามเณรต้องมีสุทธิบริกรรมและหนังสือรับรอง ผากของเจ้าสำนักเดิมเป็นกิจจลक्षणะ

๒๑. ในหนังสือฝากต้องระบุว่า เมื่อภิกษุสามเณรที่ฝากไว้ นั้น ทางวัดไม่พึงประสงค์ให้ส่งกลับสำนักเดิม และให้สำนักเดิมรับกลับไป

๒๒. ต้องมีภิกษุตั้งแต่พรรษา ๑๐ ขึ้นไป หรือผู้ที่เจ้าอาวาสเห็นสมควร รับเป็นผู้ปกครองและอุปการะ

๒๓. ภิกษุสามเณร ผู้จะเข้าบัพญชีของวัด จะต้องท่องจำสวดมนต์ ได้ตามหลักสูตรของวัด เป็นพระภิกษุต้องท่องจำปาฏิโมกข์ได้ และต้องให้ได้รับคำรับรองจากผู้ฝึกซ้อม (กรรมการวัด) ซึ่งเจ้าอาวาสเป็นผู้กำหนด ให้เป็นลายลักษณ์อักษร ถ้าเป็นสามเณรต้องท่องจำสามเณรสิกขาได้ และต้องได้รับคำรับรองจากผู้ฝึกซ้อมเป็นลายลักษณ์อักษรเหมือนภิกษุ จึงรับเข้าบัพญชีได้ ในส่วนภูมิภาค ให้เจ้าอาวาสพิจารณาผ่อนผันตามความเหมาะสมแก่ท้องถิ่น

๒๔. ถ้าบรรพชิตหรือคฤหัสถ์มาพักอาศัยค้างคืนที่กุฏิของภิกษุสามเณรรูปใด ภิกษุสามเณรรูปนั้น ต้องแจ้งให้เจ้าอาวาสและเจ้าคณะในวัดที่ตนสังกัดอยู่ทราบภายในวันนั้น

๒๕. ห้ามรับมาตุคามแรมคืนในวัด เว้นไว้แต่สมัย คือ ภิกษุสามเณรอาพาธ หรือคราวมีการงานในวัด ยอมให้มาตุคามพักแรมในเอกเทศอื่นจากกุฏิที่อยู่ได้ แต่ต้องได้รับอนุมัติจากเจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะในวัดก่อน

๒๖. ห้ามภิกษุสามเณรร่วมยานพาหนะไปมากับมาตุคาม เว้นแต่ในยานพาหนะนั้น สำหรับรับส่งคนโดยสารทั่วไป หรือในกรณีทีไปกันเป็นหมู่ทั้งชายและหญิงมากด้วยกัน

๒๗. ห้ามภิกษุสามเณรไปด้วยยานพาหนะที่ไม่สมควรแก่สมณสาธูป เช่น นั่งจักรยาน ๒ ล้อ เป็นต้น

๒๘. ห้ามภิกษุสามเณรไปมากับมาตุคามในที่ใดๆ โดยอาการน่ารังเกียจ และไม่มีศฤงคารผู้ชาย

๒๙. ห้ามภิกษุสามเณรอนุญาตศิษย์ หรือไวยาวัจกร เก็บรักษา रुपียะไว้ในห้องที่อยู่ของตน

๓๐. ห้ามภิกษุสามเณรประกันชีวิต ประกันภัย และให้จัดประโยชน์เพื่อตน

๓๑. ห้ามภิกษุสามเณรฝาก रुपียะในนามของตน ที่สถานฝากเงินและธนาคาร

หมวดที่ ๕

กิจวัตร

๓๒. ภิกษุสามเณรต้องเอื้อเพื่อเอาใจใส่ในกิจวัตร มีทำวัตร สวดมนต์เช้า-เย็น เสมอ

๓๓. ในวันธัมมัสสวนะและอุโบสถ ภิกษุสามเณรต้องลงทำวัตร และฟังเทศน์

๓๔. ภิกษุต้องท่องจำทำวัตรเช้า-เย็นได้ภายในเวลา ๒ เดือน ส่วนสามเณรต้องท่องจำทำวัตรเช้า-เย็นและสามเณรสิกขา ได้ภายในเวลา ๓ เดือน

๓๕. ภิกษุสามเณร ต้องท่องจำสวดมนต์ตามหลักสูตรของวัดนั้นๆ ได้ภายในเวลา ๓ ปี และภิกษุต้องสวดปาฏิโมกข์ได้ภายใน ๕ พรรษา

๓๖. ถ้าครบกำหนดยังท่องจำสวดมนต์ตามหลักสูตรของวัด และสวดปาฏิโมกข์ไม่ได้ ให้เจ้าอาวาสหรือกรรมการวัดพิจารณาตามความเหมาะสม

หมวดที่ ๖

เสนาสนะ

๓๗. ภิกษุสามเณรต้องจัดเสนาสนะของตนให้เป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย อย่าตากผ้ารุงรังตามหน้ากุฏิหรือบริเวณกุฏิ เป็นต้น

๓๘. ภิกษุสามเณรต้องรักษาเสนาสนะตลอดทั้งบริเวณของตน ให้สะอาดไม่สกปรกรุงรัง และอย่าทำให้ชำรุดเสียหาย

๓๙. ภิกษุสามเณรต้องช่วยกันรักษาของสงฆ์ทุกอย่าง ไม่ปล่อยให้ชำรุดเสียหาย

๔๐. ภิกษุสามเณรต้องกวาดขัดศิขยวัด อุบัติฐาก และคนอาศัยวัดให้รักษาที่อยู่ของตนให้สะอาด และอย่าทำให้สกปรก เช่น เทกระโถนทิ้งเศษอาหาร เทขยะมูลฝอย หรือถ่ายอุจจาระปัสสาวะไม่เป็นที่หรือในที่อื่นไม่สมควร

๔๑. ภิกษุสามเณรอย่าตากผ้าปนกับคฤหัสถ์ในเสนาสนะของตน

๔๒. ภิกษุสามเณร อย่าเลี้ยงสัตว์ที่ต้องกักขัง เช่น ลิง ชะนี นก ขุนทอง นกแก้ว นกเขา ปลาเงินปลาทอง เป็นต้น

หมวดที่ ๗

อาคันตุกะ

๔๓. ภิกษุสามเณรอาคันตุกะ ที่มาขอพักอาศัยชั่วคราว ต้องมี
 สุธธิบรรณ หรือหนังสือรับรองความประพฤติฝากมาเป็นหลักฐาน และ
 ต้องมีกำหนดให้พักอาศัยอยู่ได้ตามกฎดังต่อไปนี้ :-

- ก. ภิกษุสามเณรอาคันตุกะนั้น อาพาธมาพักเพื่อรักษา
 หรือเพื่อรับการพยาบาล ให้พักได้จนกว่าจะได้เข้าอยู่
 ในโรงพยาบาล หรือได้รับการพยาบาลจนปลอดภัยแล้ว
- ข. ถ้าเป็นการมาพักโดยไม่มีกิจธุระจำเป็น มีกำหนดให้
 พักอยู่ได้ไม่เกิน ๗ วัน หรือตามที่เจ้าอาวาสได้กำหนดไว้
- ค. ถ้ามีความจำเป็นต้องพักเกินกว่าที่กำหนดนั้น ให้
 เจ้าอาวาสพิจารณาผ่อนผันตามสมควร

๔๔. ภิกษุสามเณรอาคันตุกะ ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตาม
 อาคันตุกวัตรและกติกาของวัดนั้นๆ ที่ไปพัก

๔๕. ภิกษุสามเณรอาคันตุกะ เมื่อจะไปจากวัดที่ตนอาศัยอยู่
 ต้องลาเจ้าอาวาสหรือผู้แทนเจ้าอาวาสแล้วแต่กรณี

หมวดที่ ๘

อาจารย์สมบัติ

๔๖. ภิกษุสามเณรจะไปต่างถิ่น ต้องมีสุธธิบรรณ และควร
 ศึกษาขนบธรรมเนียมประเพณีในถิ่นนั้นๆ ให้ดีก่อน

๔๗. ภิกษุสามเณรผู้จะไปแรมคืนต่างถิ่นเป็นเวลานาน ต้องมี
 บาตรไปด้วย

๔๘. ภิกษุสามเณรต้องสังวรในพระวินัยสมาเสมอ

๔๙. ในเวลาออกนอกบริเวณที่อยู่ ภิกษุสามเณรต้องห่มจีวรให้เรียบร้อย อย่าสวมแต่อังสะหรือเปลือยกาย เว้นไว้แต่ทำกิจ

๕๐. ในเวลารับแขก ภิกษุสามเณรต้องห่มจีวรให้เรียบร้อย

๕๑. ในเวลามิงานในวัด ภิกษุสามเณรอย่าสวมรองเท้าเข้าไปในบริเวณที่มิงาน

๕๒. ในการเดินทางโดยสารรถ โดยสารเรือ และในที่สาธารณะทั่วไป ภิกษุสามเณรต้องมีสมณสัญญา สำรวมกิริยามารยาท ระมัดระวังให้เรียบร้อย อย่าพูดเสียงดัง อย่าอ่านหนังสือประเภทเริงรมย์ อย่าสวมแว่นตาที่ไม่สุภาพ

๕๓. ในเวลาไหว้พระสวดมนต์ ภิกษุสามเณรพึงทำความสงบ อย่าทำกายวิการและวจีวิการ

๕๔. ภิกษุสามเณร ไม่ควรหัวเราะและหัวเราะในที่ประชุม เช่น เวลาประชุมระงับอธิกรณ์ หรือทำสังฆกรรมเป็นต้น

๕๕. ภิกษุสามเณรไม่ควรนั่งในที่ที่ไม่สมควร เช่น ที่สะพาน ทำน้ำชุ่มประตู่ และที่หน้าต่างกุฏิเป็นต้น

๕๖. ภิกษุสามเณรไม่ควรสูบบุหรี่ในที่ประชุม ทั้งภายในวัดและนอกวัด ตามถนนหนทางและบนยวดยานสาธารณะ

๕๗. ภิกษุสามเณรไม่ควรให้คนที่เป็นภัยแก่สังคม เช่น คนจรจัด คนมีโรคติดต่อ เข้ามาพักในที่อยู่ของตน

๕๘. ภิกษุสามเณรอย่าประกอบการเลี้ยงชีพในทางไม่ชอบ เช่น บอกใบ้หวย สลากกินรวบ สลากกินแบ่ง เป็นต้น

๕๙. ภิกษุสามเณรอย่าทำการถ่ายรูปในที่และกาลอันไม่สมควร และอย่าถือหรือสะพายกล้องถ่ายรูปในที่สาธารณะ

๖๐. ภิกษุสามเณรอย่าทำการโฆษณาด้วยเครื่องขยายเสียง หรือ เปิดจานเสียงในงานทั่วไป ทั้งภายในวัดและนอกวัด

หมวดที่ ๙

กำหนดโทษ

๖๑. ภิกษุสามเณรประพฤติก่อล่วงละเมิดประมวลระเบียบบริหาร นี้ข้อใดข้อหนึ่ง ย่อมมีโทษ ตามควรแก่โทษานุโทษดังนี้ :-

- (๑) ตำหนิโทษ
- (๒) ทัณฑกรรม
- (๓) อุกเขปนียกรรม
- (๔) ปัพพาทนียกรรม
- (๕) นาสนกรรม

๖๒. การลงโทษ ๕ สถานนี้ สถานใดสถานหนึ่งเป็นอำนาจและหน้าที่ของเจ้าอาวาสและคณะสงฆ์ในวัดนั้นๆ จะพึงพิจารณาวินิจฉัยแล้ว แต่กรณี

หมวดที่ ๑๐

ส่วนที่ ๑

คนวัด

๖๓. คนวัดจัดเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. คิษย์
๒. อุปัฏฐาก
๓. คนอาศัย

- (๑) ผู้มีอายุไม่เกิน ๒๐ ปี หรือกำลังศึกษาเล่าเรียนเรียกว่าศิษย์
- (๒) ผู้มีอายุเกิน ๒๐ ปี อันวัดรับไว้ในปกครองเพื่อให้อุปฐากหรือวัดรับไว้ให้อยู่ในวัดเพื่อทำงานของวัด เรียกว่าอุปฐาก
- (๓) ผู้มาพักอาศัยชั่วคราว เรียกว่าคนอาศัย

๖๔. ผู้ที่นับว่าเป็นศิษย์ หรือ เป็นอุปฐาก ตามอนุญาติ (๑) และ

(๒) โดยถูกต้อง ต้องประกอบด้วยลักษณะ ดังนี้ :-

- (๑) มีภิกษุรับรองเป็นผู้ปกครอง
- (๒) ได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสให้อยู่ในวัด โดยเจ้าหน้าที่ทะเบียนวัดได้รับเข้าบัญชีตามระเบียบแล้ว
- (๓) ต้องอยู่ในสถานที่ซึ่งอยู่ในความควบคุมคุ้มครองของผู้ปกครอง

๖๕. ศิษย์ที่มีอาชีพเป็นหลักฐานแล้ว เมื่อทางวัดไม่ปรารถนาให้อยู่จะอยู่ไม่ได้ และคนวัดทั้ง ๓ ประเภทนั้น เมื่อไม่มีภิกษุรับรองจะอยู่ในวัดไม่ได้

๖๖. ผู้ลาสิกขาแล้ว ให้ออกจากวัดภายใน ๓๐ วัน

ส่วนที่ ๒

หน้าที่ผู้ปกครอง

๖๗. ผู้ปกครอง รับศิษย์ อุปฐาก หรือคนอาศัยไว้ในปกครอง ต้องแจ้งแก่เจ้าอาวาสหรือผู้แทนเจ้าอาวาส และเจ้าคณะในวัดภายใน ๓ วัน แล้วแต่กรณี

๖๘. ต้องแจ้งการรับต่อเจ้าหน้าที่ทะเบียนวัดภายใน ๑๕ วัน

๖๙. เมื่อรับไว้ในปกครองแล้ว ต้องสั่งสอนอบรม ดังนี้ :-

- ก. ให้มีความประพฤติเรียบร้อยดีงาม
- ข. ให้ช่วยกิจการของวัด รักษาความสะอาด รักษาเสนาสนะและสมบัติของวัด อย่าให้ชำรุดเสียหาย
- ค. ต้องกวดขันให้ท่องบททำวัตร อาราธนาศีล อาราธนาธรรม อาราธนาพระปริต คำถวายทาน และคำปวารณาตัว ปวารณาด้วยปัจจัยสี่ให้ได้ภายใน ๙๐ วัน
- ง. ต้องกวดขันความประพฤติและการแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย
- จ. ต้องกวดขันให้ลงทำวัตรและฟังคำสอนตามระเบียบของวัดเสมอ ถ้ามีเหตุจำเป็นลงไม่ได้ ต้องลาโดยผู้ปกครองรับรอง

๗๐. ถ้าผู้ปกครองลาสิกขา หรือย้ายออกจากวัด คิษย์ อุปัฏฐาก หรือคนอาศัยพ้นจากความเป็นคนวัด ถ้าประสงค์จะอยู่ต่อไป ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้มาใหม่

๗๑. ถ้าผู้ปกครองไม่อยู่ในวัดชั่วคราว ต้องมอบหมายคิษย์ อุปัฏฐาก และคนอาศัย แก่ภิกษุรูปใดรูปหนึ่งให้ช่วยปกครองแทน และต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าหน้าที่ทะเบียนวัดทราบไว้ ถ้าผู้ปกครองไม่มอบหมายไว้แก่ใคร เมื่อพ้น ๓๐ วัน ให้คิษย์ อุปัฏฐาก และคนอาศัยผู้นั้นพ้นจากความเป็นคนวัด

๗๒. ถ้าผู้ปกครองถอนคิษย์ อุปัฏฐาก หรือคนอาศัย ออกจากการปกครองของตน ให้แจ้งแก่เจ้าอาวาส เจ้าหน้าที่ทะเบียนวัด และเจ้าคณะในวัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ถอน

๗๓. คิษย์ อุปัฏฐาก หรือคนอาศัยทำความผิด อันผู้ปกครอง ถอนออกจากการปกครองแล้ว ห้ามมิให้รับไว้ในปกครอง หรือให้ พักชั่วคราว

๗๔. คิษย์ อุปัฏฐาก หรือคนอาศัยไม่มีความผิด ย้ายไปอยู่ใน ปกครองของภิกษุอื่นในวัดเดียวกัน โดยความยินยอมของผู้ปกครองเดิม ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทะเบียนวัดทราบเป็นกิจจลัษณะ

๗๕. ภิกษุสามเณรผู้รับให้คนอาศัยพักแรมในวัดชั่วคราว ต้อง แจ้งแก่เจ้าอาวาส และเจ้าคณะในวัดทั้งเวลามาและเวลากลับ ต้องรับผิดชอบ ตลอดเวลาที่ให้พักแรม

๗๖. ถ้าคิษย์ อุปัฏฐาก และคนอาศัย ประพฤติผิดระเบียบกติกา ข้อบังคับของวัด อันผู้ปกครองได้กล่าวตักเตือนแล้วไม่เชื่อฟัง ให้ ผู้ปกครองรายงานเจ้าอาวาส

ส่วนที่ ๓

ข้อบังคับ

๗๗. คนวัดต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ และข้อแนะนำ ดังต่อไปนี้ :-

- (๑) ห้ามเล่นการพนันทุกชนิด
- (๒) ห้ามขีดเขียนกำแพงฝาผนังเป็นต้น
- (๓) ห้ามนั่งบนกำแพง ราวสะพานเป็นต้น
- (๔) ห้ามเล่นปืนกำแพง เจดีย์ หรือต้นไม้
- (๕) ห้ามใช้ส้วมซึ่งเป็นส่วนของภิกษุสามเณร
- (๖) ห้ามเล่นเครื่องประหาร เช่น ปืนลม ประทัด ระเบิด หนังสติ๊ก และไม้ซางเป็นต้น

- (๗) ห้ามเตะตะกร้อ ฟุตบอล เล่นว่าว ชี้อักรยาน ในบริเวณที่อยู่ของภิกษุสามเณรและปูชนียสถาน
- (๘) ห้ามถ่ายอุจจาระนอกส้วม และตามบริเวณกำแพง ทั้งข้างในวัดและข้างนอกวัด
- (๙) ห้ามเททิ้งสิ่งสกปรกปฏิภูม เศษอาหาร ตลอดจนขยะมูลฝอย ลงในท่อและทางน้ำบริเวณวัด
- (๑๐) ห้ามเล่นซุกซนส่งเสียงในบริเวณอุโบสถ วิหาร หรือลานเจดีย์เป็นต้น
- (๑๑) ห้ามติดลีสตีเป่า เครื่องดนตรี และขับร้องเพลงต่างๆ ภายในวัด
- (๑๒) ห้ามพูดจาหยาบโลน เย้าหยอก หรือล้อเลียนกัน ในที่ชุมนุมและคารวสถาน
- (๑๓) ห้ามเสพสุราเมรัย และสูบบุหรี่ เฮโรอีน กัญชา
- (๑๔) ห้ามก่อการทะเลาะวิวาทชกต่อยทำร้ายกัน
- (๑๕) ห้ามสมคบกับคนที่วัดไม่พึงปรารถนา เช่น คนอันธพาล หรือคนที่ทางวัดไล่ออกจากวัดแล้วเป็นต้น
- (๑๖) ห้ามทำลายของวัด เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เติียงเป็นต้น จะนำออกไปใช้นอกสถานที่ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้รักษาสถานที่ก่อน
- (๑๗) ห้ามเก็บสิ่งของในวัดขายหรือแลกเปลี่ยน จะเก็บผลไม้ ตัดต้นไม้ต้องได้รับอนุญาตก่อน
- (๑๘) ห้ามนั่งและยืนจับกลุ่มตามประตูกำแพงและถนนหนทาง ภายในวัดและห้ามแสดงกิริยา วาจา ไม่

สุภาพแก่ผู้เข้ามาในวัด เช่นพูดเคาะหรือเกี้ยว
ผู้หญิงเป็นต้น

- (๑๙) ห้ามรับแขกผู้หญิงในห้องของตน
- (๒๐) ต้องเคารพเชื่อฟังคำตักเตือนของภิกษุสามเณร
- (๒๑) ต้องเข้าประชุมฟังคำแนะนำสั่งสอนทางศีลธรรม

ตามกำหนดของวัด

ส่วนที่ ๔

กำหนดโทษ

๗๘. คนวัดประพฤติก่อล่วงละเมิดประมวลระเบียบบริหารนี้
ข้อใดข้อหนึ่ง มีความผิดควรแก่การนิคคหกรรมสถานใดสถานหนึ่ง
ดังต่อไปนี้ :-

- (๑) ว่ากล่าวตักเตือนให้สำนึก
- (๒) ทำทัณฑ์บน
- (๓) ลงทัณฑ์กรรม
- (๔) ให้ออกจากวัด

๗๙. การล่วงละเมิดระเบียบข้อไหน จะควรมีโทษเบาหรือหนัก
เพียงไร ให้พิจารณาวินิจฉัยตามความผิด

๘๐. การพิจารณาวินิจฉัยลงโทษ ให้เป็นหน้าที่ของผู้ปกครอง
หรือเจ้าคณะในวัดแล้วแต่กรณี การพิจารณาวินิจฉัยลงโทษผู้ปกครอง
เป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาส หรือคณะกรรมการวัดแล้วแต่กรณี

ระเบียบคณะธรรมยุต

พุทธศักราช ๒๕๔๔

บันทึกข้อความ

สำนักงานคณะกรรมการ

ที่ ๓/๒๕๔๔

เรื่อง ระเบียบคณะกรรมการ พุทธศักราช ๒๕๔๔

วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔

เรื่อง	ความเห็น
<p>สรุ่ย เลขานุการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต</p> <p>ความที่เจ้าพระคุณ สมเด็จพระเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต ได้โปรดมีพระบัญชาส่งร่างระเบียบคณะกรรมการ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ให้กรรมการคณะธรรมยุตพิจารณาดำเนินการ กรรมการคณะธรรมยุตได้ตั้งคณะทำงานขึ้นดำเนินการพิจารณาความพระบัญชาเสร็จแล้ว ได้นำเสนอกรรมการบริหารคณะธรรมยุตพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ณ สำนักงานคณะกรรมการฯ ตำนกกลาง วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏในระเบียบคณะกรรมการ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ที่แนบมาพร้อมนี้</p> <p>จึงเรียนมาเพื่อ นำความกราบทูลเจ้าพระคุณ สมเด็จพระเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต ทรงโปรดพิจารณาและลงพระนามประกาศใช้ต่อไป จะควรมิควรประการใดแล้วแต่จะทรงโปรดพิจารณา</p> <p>ขอถวายความนับถือ</p> <p>สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมเด็จพระพุทธชินวงศ์)</p> <p>ประธานกรรมการบริหารคณะธรรมยุต</p>	<p>ขอประทานเกล้าฯ สมเด็จพระเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต - สมเด็จพระเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต - กรรมการบริหารฯ ๓/๒๕๔๔ โดย พล.ต.อ. วิวัฒน์ ๒๕๔๔</p> <p>ท.อ. ๒๕๔๔ ๓ ก. ๒๕๔๔</p>

บันทึกข้อความ

สำนักเลขาธิการสมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร

ที่..... วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง..... ระเบียบคณะกรรมการ พุทธศักราช ๒๕๕๕

ข้อเสนอ

ขอประทานกราบทูลทราบฝ่าพระบาท

สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ ประธานกรรมการบริหารคณะธรรมยุต มีบันทึกข้อความ ที่ ๓/๒๕๕๕ ขอให้นำความกราบทูลฝ่าพระบาทว่า ตามที่ฝ่าพระบาท ในฐานะเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต ได้โปรดมีพระบัญชาสร้างระเบียบคณะธรรมยุต พุทธศักราช ๒๕๕๕ ให้กรรมการคณะธรรมยุตพิจารณาดำเนินการ กรรมการคณะธรรมยุต ได้ตั้งคณะทำงานขึ้นดำเนินการ พิจารณาคำพระบัญชาแล้ว ได้นำเสนอกรรมการบริหารคณะธรรมยุตพิจารณา ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ สำนักงานคณะธรรมยุต ตำบลกลาง วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร เป็นที่เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามร่างระเบียบคณะธรรมยุต พุทธศักราช ๒๕๕๕ ที่ถวายมาพร้อมนี้

ขอประทานกราบทูลเพื่อโปรดทรงพิจารณาและลงพระนามประกาศใช้ต่อไป

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงโปรด

เกล้ากระหม่อม *พระพรหมบัณฑิต*

(พระราชรัตนมงคล)

เลขานุการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

พระบัญชา

คงทมนัก

เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

ทมนัก

ทมนัก

พ.ศ. ๒๕๕๕

หลักการและเหตุผล
ในการบัญญัติระเบียบคณะกรรมการ
พหุศักราช ๒๕๔๔

ข้อ ๑ เพื่อให้คณะกรรมการมีระเบียบในการบริหารงาน

ข้อ ๒ เพื่อให้มีกรรมการเถรสมาคมธรรมยุต กรรมการคณะ
ธรรมยุต และอนุกรรมการคณะต่างๆ ส่นองงานเจ้าคณะใหญ่คณะ
ธรรมยุตตามที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่ในงาน การปกครอง
การศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ การ
สาธารณสงเคราะห์ และการศาสนวิเทศ

ข้อ ๓ เพื่อให้มีสำนักงานและเจ้าหน้าที่ มีวัสดุอุปกรณ์ประจำ
สำนักงาน มีการปรับปรุงบุคลากร มีการใช้เทคโนโลยีให้เป็นปัจจุบัน และ
มีการแบ่งงานอย่างชัดเจน

จึงบัญญัติระเบียบคณะกรรมการนี้ไว้.

ระเบียบคณะกรรมการยุทธ

พ.ศ.๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ ทวิ และกฎหมายเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ.๒๕๕๑) ว่า ด้วยระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ หมวด ๒ ข้อ ๖ (๕) และข้อ ๗ และโดยมติที่ประชุมกรรมการบริหารคณะธรรมยุตครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ จึงบัญญัติระเบียบไว้ดังนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการยุทธ พ.ศ.๒๕๕๔”
- ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้บังคับใช้ตั้งแต่วันวิสาขบูชา พ.ศ.๒๕๕๔ เป็นต้นไป
- ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ คำสั่ง มติ ว่าด้วยกรรมการ คณะธรรมยุต หรือบรรดาระเบียบ คำสั่ง มติ ของ คณะธรรมยุต ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

เถรสมาคมธรรมยุต

- ข้อ ๔ ให้มีเถรสมาคมคณะหนึ่ง เรียกว่า เถรสมาคมธรรมยุต
- ข้อ ๕ เถรสมาคมธรรมยุต ประกอบด้วยพระราชาคณะ ตั้งแต่ชั้นราชขึ้นไป เป็นกรรมการ มีสมเด็จพระเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุตเป็นประธาน สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ เป็นรองประธาน
- ข้อ ๖ กรรมการเถรสมาคมธรรมยุตมีหน้าที่ดังนี้
- (๑) เลือกพระราชาคณะรูปหนึ่งให้ดำรงตำแหน่ง เลขานุการคณะธรรมยุต
 - (๒) เสนอการอันจะเป็นประโยชน์ในการปกครอง การศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ การสาธารณสงเคราะห์ และการศาสนวิเทศ ต่อกรรมการคณะธรรมยุต
- ข้อ ๗ การประชุมกรรมการเถรสมาคมธรรมยุตมีสองอย่าง
- (๑) การประชุมปกติปีละหนึ่งครั้ง ภายในยี่สิบวัน หลังจากวันวิสาขบูชาของทุกปี
 - (๒) การประชุมพิเศษ
- การประชุมทั้งสองอย่าง เลขานุการคณะธรรมยุต เป็นผู้เรียกประชุมโดยอนุมัติของเจ้าคณะใหญ่

กรรมการคณะธรรมยุต

ข้อ ๘ ให้มีกรรมการคณะธรรมยุตคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานหนึ่งรูป รองประธานสองรูป เลขานุการหนึ่งรูป และกรรมการอื่น รวมแล้วไม่เกินยี่สิบเอ็ดรูป

***เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุตแต่งตั้งสมเด็จพระราชาคณะ และรองสมเด็จพระราชาคณะที่มีพรรษายุกาลมาก หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และหรือที่เห็นสมควร ให้เป็นประธานที่ปรึกษาและกรรมการที่ปรึกษาคณะธรรมยุต**

สมเด็จพระราชาคณะ รองสมเด็จพระราชาคณะ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

กรรมการโดยการเลือก ให้กรรมการโดยตำแหน่งและเลขานุการ เลือกจากพระราชาคณะชั้นราชขึ้นไป

เลขานุการนำรายชื่อกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการโดยการเลือกเสนอเจ้าคณะใหญ่แต่งตั้ง

กรรมการโดยการเลือก ดำรงตำแหน่งวาระละสามปี และอาจได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งได้อีก

เลขานุการดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่เกินสองวาระ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน ให้มีผู้ช่วยเลขานุการสี่รูป

ข้อ ๙ กรรมการคณะธรรมยุตมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

* แก้ไขเพิ่มเติม ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

- (๑) สนองงานเจ้าคณะใหญ่ในการปกครอง การศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ การสาธารณสงเคราะห์ และการศาสนวิเทศ ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยดีงาม
- (๒) สนองงานเจ้าคณะใหญ่ในการออกระเบียบและกำหนดนโยบายแผนงานตามความใน (๑)
- (๓) แนะนำส่งเสริมการปฏิบัติตามจารีตประเพณีของคณะ
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใด ตามที่บัญญัติไว้ในระเบียบนี้ หรือตามที่เจ้าคณะใหญ่มอบหมาย
- (๕) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน กรรมการคณะธรรมยุต อาจเสนอเจ้าคณะใหญ่แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อการนั้นๆ ได้

ข้อ ๑๐ ให้มีสำนักงานคณะธรรมยุตตั้งอยู่ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๑ พระราชาคณะผู้จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะธรรมยุต ต้องมีคุณสมบัติโดยเฉพาะอีกส่วนหนึ่ง ดังนี้

- (๑) เคยดำรงตำแหน่งกรรมการคณะธรรมยุต หรือ
- (๒) ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานคณะธรรมยุตมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือ
- (๓) มีสมณศักดิ์ไม่ต่ำกว่าพระราชาคณะชั้นเทพ

ข้อ ๑๒ เลขาธิการคณะธรรมยุตมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เรียกประชุมกรรมการคณะธรรมยุตปกติหรือพิเศษโดยอนุมัติของประธานกรรมการ

- (๒) จัดทำและเก็บรวบรวมเอกสารที่เป็นกิจการ
ของคณะ
- (๓) จัดทำแผนพัฒนางาน การปกครอง การศึกษา
การศึกษาระดับสูง การเผยแผ่ การ
สาธารณูปการ การสาธารณสงเคราะห์ และ
การศาสนวิเทศ
- (๔) ดำเนินการตามมติกรรมการคณะธรรมยุตหรือ
คำสั่งเจ้าคณะใหญ่อันชอบด้วยพระธรรมวินัย
กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม คำสั่ง มติ ระเบียบ
ประกาศ และพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช
- (๕) ลงนามรับสนองงานตามมติกรรมการคณะ
ธรรมยุต

- ข้อ ๑๓ กรรมการคณะธรรมยุตตามความในข้อ ๘ ให้มีการ
ประชุมปกติ เดือนละ ๑ ครั้ง และอาจประชุมพิเศษ
ได้อีก ตามที่เลขาธิการจะเรียกประชุม การกำหนด
วันและเวลาของการประชุม ให้เป็นมติของกรรมการ
- ข้อ ๑๔ การประชุมกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมเกิน
กว่ากึ่งหนึ่ง ถ้าประธานกรรมการมิได้เข้าประชุม ให้
รองประธาน เป็นประธาน ถ้ารองประธานมิได้เข้าประชุม
ให้เลือกกรรมการรูปหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม
- ข้อ ๑๕ เมื่อประธานกรรมการคณะธรรมยุตว่างลง หรือเมื่อ
เลขาธิการคณะธรรมยุตว่างลง ก่อนครบวาระ
- (๑) ให้รองประธานกรรมการรูปหนึ่ง เป็นผู้รักษาการ
แทนประธานกรรมการ

- (๒) ให้ผู้ช่วยเลขาธิการรูปที่ หนึ่ง-สอง-สาม หรือสี่ ตามลำดับเป็นผู้รักษาการแทนเลขาธิการ
- (๓) เมื่อได้ปฏิบัติตามความใน (๑) หรือ (๒) แล้ว ให้นำเสนอเจ้าคณะใหญ่เพื่อทราบ
- (๔) ให้เลขาธิการเสนอเจ้าคณะใหญ่แต่งตั้งประธานกรรมการภายในสามสิบวัน
- (๕) ให้มีเลขาธิการภายในสามสิบวัน
- ข้อ ๑๖ ผู้รักษาการแทนประธานกรรมการและผู้รักษาการแทนเลขาธิการ มีหน้าที่เช่นกับประธานกรรมการและเลขาธิการ
- ข้อ ๑๗ กรรมการคณะธรรมยุตดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการชุดใหม่

อนุกรรมการคณะธรรมยุต

- ข้อ ๑๘ ให้มีอนุกรรมการห้าคณะเรียกว่า อนุกรรมการคณะธรรมยุต
- ข้อ ๑๙ อนุกรรมการตามความในข้อ ๑๘ ประกอบด้วย
- (๑) อนุกรรมการ การปกครอง
 - (๒) อนุกรรมการ การศึกษาและการศึกษาสงเคราะห์
 - (๓) อนุกรรมการ การเผยแผ่
 - (๔) อนุกรรมการ การสาธารณูปการและการสาธารณสงเคราะห์
 - (๕) อนุกรรมการ การศาสนวิเทศ

- ข้อ ๒๐ อนุกรรมการทั้งห้าคณะ ตามความในข้อ ๑๙ ประกอบ
ด้วย
- (๑) เลขธิการ และผู้ช่วยเลขธิการ เป็นประธาน
อนุกรรมการแต่ละคณะ
- * (๒) อนุกรรมการที่เลขธิการเลือกอีกคณะละไม่เกิน
สิบเอ็ดรูป**
- ข้อ ๒๑ การแต่งตั้งอนุกรรมการ ให้เลขธิการ ขอความเห็น
ชอบจากกรรมการคณะธรรมยุตแล้วเสนอเจ้า
คณะใหญ่แต่งตั้ง
- ข้อ ๒๒ อนุกรรมการดำรงตำแหน่งวาระละสามปี และอาจได้
รับเลือกอีก
- ข้อ ๒๓ อนุกรรมการ การปกครองมีหน้าที่ดังนี้
- (๑) สนองงานการปกครอง
- (๒) สนองงานการพิจารณาเสนอขอรับพระราชทาน
ตั้งและเลื่อนสมณศักดิ์
- (๓) สนองงานการตรวจวัดร้างกรณียกขึ้นเป็นวัดมี
พระสงฆ์
- (๔) พิจารณากรณีมีการร้องเรียนกล่าวโทษ
- (๕) เตรียมงานเพื่อการฝึกอบรมพระอุปัชฌายะ
- (๖) เตรียมงานการจัดประชุมส่วนกลางทุกระดับ
ตามมติ
- (๗) จัดทำโครงการตรวจการณ์คณะสงฆ์

* แก้ไขเพิ่มเติม ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

- (๘) จัดทำสถิติข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนพระภิกษุ สามเณรและวัด
- (๙) จัดทำใบตราตั้งพระสังฆาธิการ พระเลขานุการ และพระอุปัชฌายะ หรือใบตราตั้งอื่น เสนอ เจ้าคณะใหญ่ลงนาม

ข้อ ๒๔ อนุกรรมการ การศึกษา และการศึกษาสงเคราะห์ มีหน้าที่ดังนี้

- (๑) จัดทำนโยบายและแผนงานการศึกษาทุกแผนก และการศึกษาสงเคราะห์
- (๒) รวบรวมข้อมูลการศึกษา และการให้การศึกษาสงเคราะห์
- (๓) ติดตามและประเมินผลของการจัดการศึกษา และการศึกษาสงเคราะห์
- (๔) ประสานงานกับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อพัฒนาการศึกษาของคณะธรรมยุต

ข้อ ๒๕ อนุกรรมการ การเผยแผ่มีหน้าที่ดังนี้

- (๑) จัดทำนโยบายและแผนงานการเผยแผ่หลักธรรมในพระพุทธศาสนา
- (๒) จัดทำประวัติและผลงานด้านการเผยแผ่ของคณะธรรมยุต
- (๓) พิจารณาตรวจและแก้ไขการเผยแพร່ทางสื่อ ที่ขัดต่อหลักธรรมวินัยและจารีตประเพณีของคณะ
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์

- ข้อ ๒๖ อนุกรรมการ การสาธารณสุขและการสาธารณสุข
สงเคราะห์ มีหน้าที่ดังนี้
- (๑) จัดทำนโยบายและแผนงานการสาธารณสุขและการสาธารณสุขสงเคราะห์
 - (๒) ติดตามและประเมินผลการจัดการ การสาธารณสุขและการสาธารณสุขสงเคราะห์
 - (๓) ประสานงานการบูรณปฏิสังขรณ์อาราม และปูชนียสถาน
 - (๔) ประสานงานให้การสงเคราะห์ กรณีที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้น
 - (๕) รวบรวมข้อมูลการสาธารณสุขและการสาธารณสุขสงเคราะห์
- ข้อ ๒๗ อนุกรรมการ การศาสนวิเทศ มีหน้าที่ดังนี้
- (๑) จัดทำนโยบายและแผนงานการเผยแผ่ และศาสนิกสัมพันธ์
 - (๒) ประสานงานกับสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ
 - (๓) ติดตามและประเมินผลของการเผยแผ่ในต่างประเทศ
 - (๔) พิจารณาการร้องเรียนกล่าวโทษ ในต่างประเทศ
 - (๕) รวบรวมสถิติ และข้อมูลงานเผยแผ่ในต่างประเทศ
- ข้อ ๒๘ การประชุมอนุกรรมการ ให้อนุโลมตามความในข้อ ๑๓ และ ๑๔

เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการชุด

- ข้อ ๒๙ ผู้บริหารสำนักงานประกอบด้วย
- (๑) เลขธิการเป็นหัวหน้าสำนักงาน
 - (๒) ผู้ช่วยเลขธิการ และเลขานุการเจ้าคณะใหญ่เป็นผู้ช่วย
 - (๓) เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการทุกคณะ
- ข้อ ๓๐ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการชุด ให้
อนุโลมตามความในข้อ ๒๑
- ข้อ ๓๑ งานที่มีได้บัญญัติไว้ว่าเป็นหน้าที่ของอนุกรรมการให้
เป็นหน้าที่ของเลขธิการ
- ข้อ ๓๒ ข้อที่กรรมการคณะกรรมการชุดมีมติเห็นชอบแล้ว ให้นำ
เสนอเจ้าคณะใหญ่เพื่อมีบัญชา
- ข้อ ๓๓ ให้เลขธิการคณะกรรมการชุดรักษาการให้เป็นไปตาม
ระเบียบนี้

บัญญัติไว้ ณ วันที่ ๒ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

ประกาศคณะรัฐมนตรี เรื่อง การครองผ้าไตรจีวรสีพระราชนิยาม

สมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงมีพระราชศรัทธามั่นคงในพระบรมพุทธานุศาสน์ ทรงมีพระราชดำริในการที่จะให้พระภิกษุสงฆ์ครองผ้าไตรจีวรที่มีสีเหมือนกัน เพื่อความเรียบร้อยงดงาม จึงได้ทรงนำผ้าสีต่างๆ มาถวาย และมีพระราชปฐกกับพระมหาเถระ จนได้ผ้ามีสีที่ถูกต้องไม่ผิดพระวินัย เป็นที่พอพระราชหฤทัยแล้ว จึงโปรดให้เจ้าพนักงานในพระองค์จัดผ้าไตรจีวรสีตามพระราชดำริพระราชทานถวายแด่พระภิกษุสงฆ์ในงานทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวาระต่างๆ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์เมื่อรับพระราชทานถวายแล้ว ได้ครองจีวรสีดังกล่าว ฉลองพระราชศรัทธามาโดยลำดับ ผ้าไตรจีวรที่พระราชทานถวายนั้น ทราบกันในนามว่า “จีวรสีพระราชนิยาม”

อนึ่ง ในการประชุมเจ้าคณะภาคและเจ้าคณะจังหวัดคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ วัดอาวุธวิกสิตาราม กรุงเทพมหานคร ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาเรื่องการครองผ้าไตรจีวรสีพระราชนิยาม และมีมติอนุโมทนาในพระราชศรัทธาและเห็นชอบที่จะให้พระภิกษุตามเถรคณะรัฐมนตรีครองผ้าไตรจีวรสีพระราชนิยามเสมอกัน

และให้นำเสนอคณะกรรมการบริหารคณะธรรมยุตพิจารณา

คณะกรรมการบริหารคณะธรรมยุตได้ประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาตามข้อเสนอของ เจ้าคณะภาคและเจ้าคณะจังหวัดดังกล่าว มีมติเห็นชอบและให้ มีประกาศคณะธรรมยุต เรื่อง ให้พระภิกษุสามเณรคณะธรรมยุตครอง ผ้าไตรจีวรสีพระราชนิยม ตั้งแต่วันวิสาขบูชา พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งตรงกับวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป จึงประกาศให้ทราบ และถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๗

สมเด็จพระวันรัต

(สมเด็จพระวันรัต)

รักษาการแทนเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

บันทึกข้อความ

วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙
เรื่อง ระเบียบคณะกรรมการชุด พุทธศักราช ๒๕๔๔

เรื่อง	บัญชา
<p>ขอประทานกราบเรียน เจ้าประคุณสมเด็จพระเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต</p> <p>ด้วยระเบียบคณะกรรมการชุด พุทธศักราช ๒๕๔๔ ซึ่งได้บัญญัติใช้เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ ข้อ ๘ วรรคสอง ได้บัญญัติให้สมเด็จพระราชาคณะและรองสมเด็จพระราชาคณะ เป็นกรรมการคณะธรรมยุตโดยตำแหน่ง และข้อ ๒๐ (๒) ได้บัญญัติให้มีคณะอนุกรรมการคณะธรรมยุตที่เลขาธิการเลือกทั้งห้าคณะฯ ละสี่รูป นั้น เกด้า เห็นว่า น่าจะเป็นการไม่สอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากสมเด็จพระราชาคณะและรองสมเด็จพระราชาคณะบางรูปที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง มีอายุพรรษาชุกครมมาก (และ) หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และหรือที่เห็นสมควรที่จะได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ปลดเปลี่ยนการฐานะ การแต่งตั้งให้เป็นประธานที่ปรึกษาและกรรมการที่ปรึกษาคณะธรรมยุต และคณะอนุกรรมการคณะธรรมยุตทั้งห้าคณะที่ระบุจำนวนไว้สี่รูปนั้นมีจำนวนน้อยเกินไป สมควรที่จะให้มีคณะอนุกรรมการคณะธรรมยุตทั้งห้าคณะ จำนวนคณะละไม่เกินสิบเอ็ดรูป</p> <p>เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติสมเด็จพระราชาคณะและรองสมเด็จพระราชาคณะ ถวายเป็นประธานที่ปรึกษาและกรรมการที่ปรึกษาคณะธรรมยุต และให้เจ้าคณะพระสังฆาธิการคณะธรรมยุตทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีความรู้ความสามารถ ได้เข้ามาเป็นกรรมการ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน อันจะอำนวยประโยชน์ให้การบริหารคณะธรรมยุต มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงขอประทานกราบเรียนเสนอเจ้าประคุณสมเด็จพระเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต ได้โปรดพิจารณาและอนุมัติให้เพิ่มเติมความในข้อ ๘ วรรคสอง ว่า “เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุตแต่งตั้งสมเด็จพระราชาคณะและรองสมเด็จพระราชาคณะที่มีพรรษาชุกครมมาก หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และหรือที่เห็นสมควร ให้เป็นประธานที่ปรึกษาและกรรมการที่ปรึกษาคณะธรรมยุต” และแก้ไขเพิ่มเติมความในข้อ ๒๐ (๒) ว่า “อนุกรรมการที่เลขาธิการเลือกอีกคณะละไม่เกินสิบเอ็ดรูป”</p> <p>จึงขอประทานกราบเรียนเพื่อได้โปรดพิจารณา การจะควรมิควรประการใดสุดแต่จะโปรด</p> <p>ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด</p> <p><i>(พระพรหมมณี)</i> เลขาธิการคณะธรรมยุต</p>	<p><i>อ.ม.ส.</i> <i>สมเด็จพระพรหมมณี</i> <i>๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙</i></p> <p><i>มอ.ม.ส. (๒) ๒๐๖๖๖</i> <i>๑ ก.ค. ๕๙</i></p>

คำสั่งเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

ที่ ๖/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการคณะธรรมยุต

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ แห่งระเบียบคณะธรรมยุต พุทธศักราช ๒๕๔๔ ออกตามความในมาตรา ๒๐ (ทวิ) แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๓๕ และโดยมติที่ประชุมกรรมการเถรสมาคมธรรมยุต ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ วัดอาวุธวิกสิตาราม กรุงเทพมหานคร จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามท้ายคำสั่งนี้เป็นคณะกรรมการคณะธรรมยุต ดังนี้

๑. สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
เป็นประธานกรรมการ
๒. สมเด็จพระธีรญาณมุนี วัดเทพศิรินทราวาส
เป็นรองประธานกรรมการ
๓. พระพรหมเมธาจารย์ วัดบูรณศิริมาตยาราม
เป็นรองประธานกรรมการ
๔. พระสาสนโสภณ วัดโสมนัสวิหาร
เป็นกรรมการ

๕. พระพรหมเมธี วัดสัมพันธวงศ์
เป็นกรรมการ
๖. พระพรหมวิสุทธาจารย์ วัดเครือวัลย์
เป็นกรรมการ
๗. พระธรรมวราจารย์ วัดบวรนิเวศวิหาร
เป็นกรรมการ
๘. พระธรรมกวี วัดราชาธิวาสวิหาร
เป็นกรรมการ
๙. พระธรรมไตรโลกาจารย์ วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม
เป็นกรรมการ
๑๐. พระธรรมเมธาจารย์ วัดโสมนัสวิหาร
เป็นกรรมการ
๑๑. พระธรรมเจติยาจารย์ วัดพระศรีมหาธาตุ
เป็นกรรมการ
๑๒. พระธรรมธัชมนี วัดปทุมวนาราม
เป็นกรรมการ
๑๓. พระธรรมบัณฑิต วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก
เป็นกรรมการ
๑๔. พระธรรมปาโมกข์ วัดราชผาติการาม
เป็นกรรมการ
๑๕. พระพรหมมุนี วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
เป็นกรรมการและเลขาธิการ
๑๖. พระเทพเจติยาจารย์ วัดโสมนัสวิหาร
เป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

๑๗. พระเทพสังวรญาณ วัดบวรนิเวศวิหาร
เป็นผู้ช่วยเลขาธิการ
๑๘. พระเทพโมลี วัดเทพศิรินทราวาส
เป็นผู้ช่วยเลขาธิการ
๑๙. พระเทพปัญญามุนี วัดอาวุธวิกสิตาราม
เป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

มีหน้าที่ตามความในข้อ ๙ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๕๔๔

ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นที่ไปด้วยความเรียบร้อยดีงามทุกประการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๘ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

สมเด็จพระวันรัต

(สมเด็จพระวันรัต)

เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

คำสั่งเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

ที่ ๔/๒๕๖๐

เรื่อง ให้พระสังฆาธิการตรวจสอบพฤติกรรม
และลงโทษพระภิกษุสามเณรในปกครอง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ (๑) ถึง (๕) แห่งกฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ.๒๕๕๑) ว่าด้วยระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ เห็นสมควรให้พระสังฆาธิการตรวจสอบพฤติกรรมและลงโทษพระภิกษุสามเณรในปกครอง ดังต่อไปนี้

๑. พระภิกษุสามเณรผู้ทำการอันละเมิดกฎหมายบ้านเมืองและพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ให้พระสังฆาธิการดำเนินการตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ หรือประกาศ มหาเถรสมาคมที่เกี่ยวข้อง และประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้เข้าดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัดกับพระภิกษุสามเณรผู้มีพฤติกรรมดังกล่าว
๒. พระภิกษุสามเณรผู้วิพากษ์วิจารณ์ หรือแสดงตนในทางกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความสงบสุขของประชาชน หรือส่อไปในทางยั่วยุ ปลุกปั่น ทำลาย ก้าวร้าวรุนแรง และไม่สร้างสรรค์ ให้พระสังฆาธิการกวดขันควบคุมพระภิกษุสามเณร

ผู้มีพฤติกรรมดังกล่าวมิให้กระทำการเช่นนั้น และหากเข้า
ข่ายละเมิดกฎหมายบ้านเมือง ให้ประสานงานกับส่วนราชการ
ที่เกี่ยวข้องให้เข้าดำเนินการโดยเคร่งครัด

๓. พระภิกษุสามเณรผู้มีความประพฤติเสียหาย หรือไม่เหมาะสม
เป็นที่ติเตียนของประชาชน ในลักษณะโลภชั่ว เช่น การ
แสดงพฤติกรรมไม่สอดคล้องกับเพศกำเนิดของตน การ
แสดงกิริยาวาจาที่ไม่สมสมณสาธูป การใช้สื่อสังคมออนไลน์
ในทางที่ไม่เหมาะสม การใช้อุปกรณ์สื่อสารผิดกาลเทศะ การ
ไปในสถานที่ไม่สมควรแก่บรรพชิต ฯลฯ ให้พระสังฆาธิการ
กวดขันควบคุมมิให้พระภิกษุสามเณรผู้มีพฤติกรรมดังกล่าว
ประพฤติตน แสดงออก หรือกระทำการเช่นนั้นโดยเด็ดขาด
๔. พระภิกษุสามเณรผู้ประพฤติตนไม่เคร่งครัดในพระธรรมวินัย
และไม่รักษาเขตชุมชนพระธรรมวินัยให้เป็นวิถีทางประพฤติปฏิบัติ
ของตนตลอดจนหมู่คณะ ให้พระสังฆาธิการกวดขันควบคุม
พระภิกษุสามเณรผู้มีพฤติกรรมดังกล่าวมิให้ประพฤติตนหรือ
กระทำการเช่นนั้นโดยเด็ดขาด และหากเข้าข่ายละเมิด
พระธรรมวินัยให้ดำเนินกระบวนการลงโทษตามพระธรรมวินัย
และกฎหมายคณะสงฆ์โดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ พระสังฆาธิการรูปใดไม่ดำเนินการหรือย่อหย่อนในการ
สำรวจ ตรวจสอบ กวดขัน ควบคุม พฤติกรรมหรือลงโทษพระภิกษุ
สามเณรในปกครอง และไม่จัดการตามกฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม
ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ หรือประกาศมหาเถรสมาคม กับ
พระภิกษุสามเณรผู้มีพฤติกรรมข้างต้น ย่อมต้องได้รับโทษฐานละเมิด
จรรยาพระสังฆาธิการ

อนึ่ง หากพระสังฆาธิการได้พยายามดำเนินการตามพระธรรม-
วินัย และตามอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมายคณะสงฆ์ กฎ ข้อบังคับ
ระเบียบ คำสั่ง มติ หรือประกาศมหาเถรสมาคมแล้ว ยังไม่สามารถ
บังคับการให้เป็นไปได้ตามนั้น ให้เร่งประสานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
เพื่อขอการสนับสนุนและอารักขาจากทางราชการ

สั่ง ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

สมเด็จพระวันรัต

(สมเด็จพระวันรัต)

ปฏิบัติหน้าที่แทนเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๐

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่

๖๙๙/๒๕๖๐

เรื่อง ให้พระสังฆาธิการและพระอุปัชฌาย์เพิ่มความเข้มงวดกวดขันในการปกครอง ควบคุม สอดส่องดูแล
อบรมพระภิกษุสามเณรในปกครอง และคัดกรองผู้เข้ารับรรพชาอุปสมบท โดยให้เป็นไปตาม
พระธรรมวินัย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และกฎหมายมหาเถรสมาคม อย่างเคร่งครัด

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า สมเด็จพระสังฆราช ทรงพระปรารภว่า สมควรที่มหาเถรสมาคมจะได้
กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้พระภิกษุสามเณรประพฤติปฏิบัติตนมั่นคงในพระธรรมวินัย สมฐานะผู้สืบทอด
พระพุทธศาสนา เพื่อเชิดชูรักษาสถาบันพระพุทธศาสนา และให้คณะสงฆ์อยู่ในสถานะอันเป็นที่เคารพนับถือ
ถึงพร้อมด้วยคุณูปการ อันยังประโยชน์สุขแก่สังคมไทย

จึงมีรับสั่งให้ที่ประชุมมหาเถรสมาคม ร่วมกันพิจารณากำหนดวิธีดำเนินการ และมีมติ
เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นทางการ

ที่ประชุมรับสนองพระปรารภ และมีมติให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้พระสังฆาธิการและพระอุปัชฌาย์ศึกษาบททวนหลักพระธรรมวินัย คุณสมบัติ อำนาจ
หน้าที่ และให้ปฏิบัติตามกฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ว่าด้วยระเบียบการปกครอง-
คณะสงฆ์ กฎมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระสังฆาธิการและ
กฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์ เพื่อประสิทธิผล
ในการแก้ไขความเลื่อมและการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพพระสงฆ์ จักได้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์อย่างรวดเร็ว
และยั่งยืน

๒. ให้พระสังฆาธิการและพระอุปัชฌาย์ เพิ่มความเข้มงวดกวดขันในการปกครอง ควบคุม
สอดส่องดูแล อบรมพระภิกษุสามเณรในปกครองและลัทธิวิหิกอันตวาลิกให้มั่นคงต่อการปฏิบัติตนตาม
พระธรรมวินัย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ คำสั่ง มติ ประกาศ พระบัญชา
สมเด็จพระสังฆราช อย่างเคร่งครัด และเพิ่มความละเอียดถี่ถ้วนในการพิจารณาคัดกรองบุคคลผู้ขอเข้า
บรรพชาอุปสมบท

๓. ให้พระสังฆาธิการและพระอุปัชฌาย์ อบรมและกำหนดแนวทางการประพฤติตนของพระภิกษุสามเณรในปกครอง ให้ดำรงตนเป็นหลักที่พึงทางใจและทางสติปัญญาของประชาชน และให้ชวนช่วยบำเพ็ญกรณียกิจเพื่อประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

๔. ให้เลขาธิการมหาเถรสมาคม แจ้งเจ้าคณะใหญ่ เจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เพื่อแจ้งพระสังฆาธิการในปกครองทุกระดับได้ทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามจรรยาที่กำหนดไว้ในกฎมหาเถรสมาคม

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นควรเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณาที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบ และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

พันตำรวจโท

W.

(พงศ์พร พราหมณ์เสน่ห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๐

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่

๖๘๑/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานกำหนดระยะวันที่จะบรรพชาอุปสมบทและหลักสูตรการอบรม

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า สมเด็จพระวันรัต กรรมการมหาเถรสมาคม ปฏิบัติหน้าที่ประธานที่ประชุม ประจักษ์ว่า มหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบให้พระสังฆาธิการและพระอุปัชฌาย์เพิ่มความเข้มงวดกวดขัน ในการปกครอง ควบคุม สอดส่องดูแล อบรมพระภิกษุสามเณรในปกครอง และคัดกรองผู้เข้าบรรพชา อุปสมบท โดยให้เป็นไปตามพระธรรมวินัย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และกฎหมายมหาเถรสมาคม อย่างเคร่งครัด

เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมเห็นสมควรแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อกำหนดระยะวันที่จะ บรรพชาอุปสมบทและหลักสูตรการอบรมผู้เข้าบรรพชาอุปสมบท ประกอบด้วย

๑. พระพรหมมุนี กรรมการมหาเถรสมาคม วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรุงเทพมหานคร
๒. พระพรหมติลก กรรมการมหาเถรสมาคม วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร
๓. พระพรหมโมลี กรรมการมหาเถรสมาคม วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
๔. พระพรหมบัณฑิต กรรมการมหาเถรสมาคม วัดประยูรวงศาวาส กรุงเทพมหานคร

พร้อมกับมีบัญชาให้น้ำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบ และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงาน การประชุม

พันตำรวจโท

W.

(พงศ์พร พราหมณ์เสน่ห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์พิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย
๑๒๙ หมู่ ๓ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา
อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
ฝ่ายผลิต โทร. ๐-๒๘๐๐-๒๓๗๓-๔